

**RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/
onderneming****1.1 Productidentificatie****Handelsnaam:** SONAX Ruitenontdooier**Artikelnummer:** 331241, 331441, 331905-050**1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik****Gebruiksgebied**

SU21 Consumentengebruik: Particuliere huishoudens / algemeen publiek / consumenten

SU22 Professioneel gebruik: Publiek domein (administratie, onderwijs, amusement, dienstverlening, ambachtslieden)

Productcategorie PC4 Antivries- en ontdooimiddelen**Toepassing van de stof / van de bereiding** Auto-onderhoud**1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad****Fabrikant/leverancier:**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Telefon ++49 (0)8431/53-0

E-Mail.: erp@sonax.de

Inlichtingengevende sector:

Sonax Car Care BV

Overijsselhaven 87

NL-3433 PH Nieuwegein

E-Mail: info@sonax.nl

Tel.: 030/606 0463

Fax: 030/606 7720

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen:

National Poisons Information Centre

+31 30 274 88 88

(Alleen voor het doel om artsen te informeren in geval van accidentele vergiftigingen)

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren**2.1 Indeling van de stof of het mengsel****Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

Flam. Liq. 3 H226 Ontvlambare vloeistof en damp.

Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG

R10: Ontvlambaar.

2.2 Etiketteringselementen**Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

Het product is geclassificeerd en geëtiketteerd volgens de CLP-verordening.

Gevarenpictogrammen

GHS02

Signaalwoord Waarschuwing**Gevarenaanduidingen**

H226 Ontvlambare vloeistof en damp.

Voorzorgsmaatregelen

P102 Buiten het bereik van kinderen houden.

P210 Verwijderd houden van warmte, hete oppervlakken, vonken, open vuur en andere ontstekingsbronnen.
Niet roken.

P501 De inhoud en de verpakking verwerken volgens de plaatselijke/regionale/nationale/internationale voorschriften.

(Vervolg op blz. 2)

NL

datum van de druk: 01.06.2015

Versienummer 3

Herziening van: 01.09.2014

Handelsnaam: SONAX Ruitenontdooier

(Vervolg van blz. 1)

2.3 Andere gevaren**Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling****PBT:** Niet bruikbaar.**zPzB:** Niet bruikbaar.**RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen****3.2 Mengsels****Beschrijving:** Bereiding uit alcohol en additieven**Gevaarlijke inhoudstoffen:**

CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6 Reg.nr.: 01-2119457610-43-XXXX	ethanol F R11 Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319	25-50%
CAS: 107-21-1 EINECS: 203-473-3 Reg.nr.: 01-2119456816-28-xxxx	1,2-ethaandiol Xn R22 STOT RE 2, H373; Acute Tox. 4, H302	5-10%

Aanvullende gegevens:

De woordelijke inhoud van de opgegeven aanwijzingen inzake de mogelijke gevaren is te vinden in hoofdstuk 16.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen**4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen****Algemene informatie:** Vuile kledij verwijderen**Na het inademen:** Frisse lucht toedienen; bij klachten arts ontbieden.**Na huidcontact:**

Over het algemeen is het produkt niet prikkelend voor de huid

Huiddelen in kwestie met water en een mild reinigingsmiddel wassen.

Na oogcontact:

De ogen gedurende verscheidene minuten onder stromend water afspoelen terwijl de oogspleet geopend blijft.

Bij aanhoudende klachten een dokter raadplegen.

Na inslikken:

Mond spoelen en overvloedig water drinken.

Geen braken teweegbrengen en onmiddellijk medische hulp raadplegen.

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

Behandeling volgens de beoordeling van de toestand van de patiënt door de arts. Symptomatische behandeling.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen**5.1 Blusmiddelen****Geschikte blusmiddelen:**

Schuim

Bluspoeder

Kooldioxyde

Watersproeistraal

Blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn: Krachtige waterstraal**5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt**

Bij een brand kan vrijkomen:

Koolmonoxyde en kooldioxyde

5.3 Advies voor brandweerlieden**Speciale beschermende kleding:**

Ontploffings- en brandgassen niet inademen.

Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht.

Volledig beschermende overall aantrekken.

(Vervolg op blz. 3)

NL

datum van de druk: 01.06.2015

Versienummer 3

Herziening van: 01.09.2014

Handelsnaam: SONAX Ruitenontdooier

Verdere gegevens Het besmette bluswater afzonderlijk verzamelen, mag niet in de riolering terechtkomen. (Vervolg van blz. 2)

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures

Beschermende kleding aantrekken. Niet beschermde personen op afstand houden.

Ontstekingsbronnen verwijderd houden.

Voor voldoende ventilatie zorgen.

6.2 Milieuvorzorgsmaatregelen:

Niet in de ondergrond/bodem laten terechtkomen.

Niet in de riolering/het oppervlaktewater/het grondwater laten terechtkomen.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:

Voor voldoende ventilatie zorgen.

Met vloeistofbindend materiaal (zand, bergmeel, zuurbinder, universele binder, zaagmeel) opnemen.

Besmet materiaal zoals afval volgens punt 13 verwijderen.

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken

Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.

Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.

Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.

Informatie m.b.t. brand- en ontplofingsgevaar: Onststekingsbronnen op afstand houden - niet roken.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Opslag:

Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks: Het binnendringen in de grond beslist vermijden.

Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag: Verwijderd houden van eet- en drinkwaren.

Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:

Tanks ondoordringbaar gesloten houden.

Tank op een goed geventileerde plaats bewaren.

Tegen hitte en directe zonnestralen beschermen.

aanbevolen opslagtemperatuur: 20 °C.

7.3 Specifiek eindgebruik

Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

8.1 Controleparameters

Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:

64-17-5 ethanol

WGW (NL)	Korte termijn waarde: 1900 mg/m ³ , 990 ppm
	Lange termijn waarde: 260 mg/m ³ , 135 ppm

107-21-1 1,2-ethaandiol

WGW (NL)	Korte termijn waarde: 104* mg/m ³ , 40* ppm
	Lange termijn waarde: 52* 10** mg/m ³ , 20* 4** ppm
	*damp **druppels

IOELV (EU)	Korte termijn waarde: 104 mg/m ³ , 40 ppm
	Lange termijn waarde: 52 mg/m ³ , 20 ppm
	huid

DNEL's

64-17-5 ethanol

Oraal	DNEL	87 mg/kg (consumer) (long-term exposure - systemic effects)
Dermaal	DNEL	206 mg/kg bw/day (consumer) (long-term exposure - systemic effects)
		343 mg/kg bw/day (worker) (lon-term exposure - systemic effects)
Inhalatief	DNEL	950 mg/m ³ (consumer) (acute short-tem exposure - local effects)

(Vervolg op blz. 4)

Handelsnaam: SONAX Ruitenontdooier

(Vervolg van blz. 3)

		114 mg/m ³ (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 1900 mg/m ³ (worker) (acute short-term exposure - local effects) 950 mg/m ³ (worker) (long-term exposure - systemic effects)
107-21-1 1,2-ethaandiol		
Dermaal	DNEL	53 mg/kg bw/day (consumer) (long term (chronic) / systemic) 106 mg/kg bw/day (worker) (long term (chronic) / systemic)
Inhalatief	DNEL	7 mg/m ³ (consumer) (long term (chronic) / local) 35 mg/m ³ (worker) (long term (chronic) / local)
PNEC's		
64-17-5 ethanol		
PNEC		3,6 mg/kg (sediment (fresh water)) 2,9 mg/kg (sediment (sea water)) 0,63 mg/kg (soil) 0,96 mg/l (water (fresh water)) 0,79 mg/l (water (sea water))
107-21-1 1,2-ethaandiol		
PNEC		199,5 mg/l (STP) 1,53 mg/kg (gro) 20,9 mg/kg (sediment (fresh water)) 10 mg/l (water (intermittent release)) 10 mg/l (water (fresh water)) 1 mg/l (water (sea water))

Aanvullende gegevens: Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Geschikte technische besturingsinrichtingen

Zorg voor een goede ventilatie. Dit kan door lokale afzuiging of algemene afvoerlucht gebeuren. Indien dit niet voldoende is om de concentratie onder de arbeidshygiënische blootstellingswaarden te houden, moet er gepaste ademhalingsbescherming worden gedragen.

Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:

Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:

De gebruikelijke voorzorgsmaatregelen bij de omgang met chemicaliën moeten in acht genomen worden.

Verwijderd houden van eet- en drinkwaren.

Vóór de pauze en aan het einde van werktijd handen wassen.

Ademhalingsbescherming:

Normaliter niet nodig

Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.

Handbescherming: Normaliter niet nodig

Oogbescherming: Normaliter niet nodig

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Algemene gegevens

Voorkomen:

Vorm:	Vloeibaar
Kleur:	Blauw
Reuk:	Karakteristiek
Geurdrempelwaarde:	Niet bepaald.

pH-waarde bij 20 °C:	8,0 - 9,0
----------------------	-----------

Toestandsverandering

Smeltpunt/smeltbereik:	Niet bepaald.
Kookpunt/kookpuntbereik:	78 - 200 °C

(Vervolg op blz. 5)

Handelsnaam: SONAX Ruitenontdooier

(Vervolg van blz. 4)

Vlampunt:	24 °C (DIN 51755)
Ontvlambaarheid (vast, gasvormig):	Niet bruikbaar.
Ontstekingstemperatuur:	
Ontbindingstemperatuur:	Niet bepaald.
Zelfonsteking:	Niet bepaald.
Ontploffingsgevaar:	Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk.
Ontploffingsgrenzen:	
Onderste:	Explosiegrenzen bestanddelen: ethanol: 3,5Vol%
Bovenste:	Explosiegrenzen bestanddelen: ethanol: 15Vol.%
Dampspanning:	Niet bepaald.
Dichtheid bij 20 °C:	0,95 - 0,96 g/cm ³
Relatieve dichtheid	Niet bepaald.
Dampdichtheid	Niet bepaald.
Verdampingssnelheid	Niet bepaald.
Oplosbaarheid in/mengbaarheid met Water:	Volledig mengbaar.
Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water):	Niet bepaald.
Viscositeit	
Uitlooptijd bij 20 °C	10 - 15 s (DIN EN ISO 2431/4mm)
Dynamisch:	Niet bepaald.
Kinematisch:	Niet bepaald.
9.2 Overige informatie	Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1 Reactiviteit Geen gevaarlijke reacties bekend.

10.2 Chemische stabiliteit Stabiel onder normale omstandigheden.

10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties Geen gevaarlijke reacties bekend.

10.4 Te vermijden omstandigheden

Onststekingsbronnen op afstand houden - niet roken.

Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.

10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen: sterke oxidatiemiddelen

10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten: Geen gevaarlijke ontbindingsprodukten bekend.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

11.1 Informatie over toxicologische effecten Dit mengsel werd toxisch goedgekeurd.

Acute toxiciteit:

Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:

64-17-5 ethanol

Oraal	LD50	10470 mg/kg (rat) (OECD 401)
Inhalatief	LC50/4h	116,9 mg/l (rat) (OECD 403)

107-21-1 1,2-ethaandiol

Oraal	LD50	7712 mg/kg (rat)
Dermaal	LD50	>3500 mg/kg (mouse)
Inhalatief	LC50 / 6h	>2,5 mg/l (rat)

(Vervolg op blz. 6)

Handelsnaam: SONAX Ruitenontdooier

(Vervolg van blz. 5)

Primaire aandoening:

op de huid:

Op grond van de beschikbare gegevens is er aan de classificatiecriteria niet voldaan (conventionele methode).

aan het oog:

Op grond van de beschikbare gegevens is er aan de classificatiecriteria niet voldaan (conventionele methode).

Overgevoeligheid:

Op grond van de beschikbare gegevens is er aan de classificatiecriteria niet voldaan (conventionele methode).

Aanvullende toxicologische informatie:

Bij deskundige omgang en gebruik volgens voorschrift veroorzaakt het produkt op grond van onze ervaring en de ons bekende informaties geen schadelijke effecten op de gezondheid

Toxiciteit bij herhaalde toediening

Op grond van de beschikbare gegevens is er aan de classificatiecriteria niet voldaan (conventionele methode).

CMR-effecten (kankerverwekkendheid, mutageniteit en giftigheid voor de voortplanting)

Bij geen van de inhoudsstoffen is er een carcinogeen, mutageen of reproductietoxisch effect bekend.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

12.1 Toxiciteit Dit mengsel werd ecotoxisch goedgekeurd.

Aquatische toxiciteit:

64-17-5 ethanol

EC50 / 48h	5012 mg/l (Ceriodaphnia Dubia)
ErC 50 / 72h	275 mg/l (Chlorella vulgaris) (OECD 201)
LC 50 / 96 h	14200 mg/l (Pimephales promelas)
NOEC / 9 d	9,6 mg/l (Daphnia magna)

107-21-1 1,2-ethaandiol

EC20	>1995 mg/l (Bel)
EC50 / 48h	>100 mg/l (Daphnia magna)
EC50 / 96 h	6500 - 13000 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)
LC 50 / 96 h	72860 mg/l (Pimephales promelas)

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

107-21-1 1,2-ethaandiol

Biodegradatie	90-100 % (-) (OECD 301A)
---------------	--------------------------

12.3 Bioaccumulatie

107-21-1 1,2-ethaandiol

log POW	-1,36 log POW (-)
---------	-------------------

12.4 Mobiliteit in de bodem Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

Verdere ecologische informatie:

Algemene informatie: Product niet ongecontroleerd in het milieu terecht laten komen.

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

PBT: Niet bruikbaar.

zPzB: Niet bruikbaar.

12.6 Andere schadelijke effecten Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

13.1 Afvalverwerkingsmethoden Gevaarlijk afval conform het afvalstoffenregister

Aanbeveling: Afval moet met inachtneming van de plaatselijke en officiële voorschriften verwijderd worden.

Europese afvalcatalogus

- 1) Verwijdering/produkt
- 2) Verwijdering/ongereinigde verpakkingen

20 01 13*	oplosmiddelen
-----------	---------------

(Vervolg op blz. 7)

datum van de druk: 01.06.2015

Versienummer 3

Herziening van: 01.09.2014

Handelsnaam: SONAX Ruitenontdooier

(Vervolg van blz. 6)

15 01 10* verpakking die resten van gevaarlijke stoffen bevat of daarmee is verontreinigd

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer
14.1 VN-nummer
ADR, IMDG, IATA

UN1170

14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN
ADR 1170 ETHANOL, Oplossing
IMDG, IATA ETHANOL, solution

14.3 Transportgevaarklasse(n)
ADR, IMDG, IATA

klasse 3 Brandbare vloeistoffen
Etiket 3

14.4 Verpakkingsgroep:
ADR, IMDG, IATA

III

14.5 Milieugevaren:
Marine pollutant: Neen

14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker Waarschuwing: Brandbare vloeistoffen

Transport/verdere gegevens:

ADR
Beperkte hoeveelheden (LQ) 5L
Vervoerscategorie 3
Tunnelbeperkingscode D/E

VN "Model Regulation": UN1170, ETHANOL, Oplossing, 3, III
RUBRIEK 15: Regelgeving
15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel
Nationale voorschriften:
Aanwijzingen m.b.t. tewerkstellingsbeperking:

Tewerkstellingsbeperkingen respecteren voor aanstaande moeders en moeders die borstvoeding geven.
Tewerkstellingsbeperkingen voor de jongeren respecteren.

Gevaarklasse v. water: Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Saneringsinspanning A

15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling: Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.
RUBRIEK 16: Overige informatie

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van produkteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

Relevante zinnen

H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.

H302 Schadelijk bij inslikken.

H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.

H373 Kan schade aan de nieren veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.

R11 Licht ontvlambaar.

R22 Schadelijk bij opname door de mond.

(Vervolg op blz. 8)

NL

datum van de druk: 01.06.2015

Versienummer 3

Herziening van: 01.09.2014

Handelsnaam: SONAX Ruitenontdooier

(Vervolg van blz. 7)

Afkortingen en acroniemen:

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = letal Concentration

EC50 = half maximal effective concentraion

log POW = Octanol / water partition coefficient

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

IOELV = indicative occupational exposure limit values

Flam. Liq. 2: Flammable liquids, Hazard Category 2

Flam. Liq. 3: Flammable liquids, Hazard Category 3

Acute Tox. 4: Acute toxicity, Hazard Category 4

Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 2

STOT RE 2: Specific target organ toxicity - Repeated exposure, Hazard Category 2

*** Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd**

NL